

SRAL LAUSUNTO 12.4.2017

Lausuntopalvelu:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=1c1db3ad-47d6-458a-b025-0c4f35b2eae8>

Viitattu 14.5.2020

Suomen Radioamatööriliitto ry
Kaupinmäenpolku 9, PL 44
00441 HELSINKI
p. (09) 562 5973

Viite: Lausuntopyyntö LVM/417/03/2013

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta tieliikennelaiksi

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta tieliikennelaiksi ja eräistä siihen liittyvistä laeista. Suomen Radioamatööriliitto ry (SRAL) kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta ja lausuu kunnioittaen seuraavaa:

Yhteenveto:

Esitysluonnos tieliikennelaiksi asettaa rajoituksia tietyn tyyppisten viestintävälineiden käytölle moottoriajoneuvoissa. Näihin viestintävälineisiin kuuluu joukko viranomais-, ammatti- ja hyötykäyttöön käytettäviä radiolaitteita sekä myös SRAL:n toimialaan kuuluvia radioamatöörien radiolaitteita. Lakiluonnoksessa kyseiset laitteet on rinnastettu matkapuhelimiin, vaikka niiden käyttötarkoitus ja käyttötapa poikkeavat oleellisesti matkapuhelimista ja matkaviestimistä.

Suomen Radioamatööriliitto ry ehdottaa, että esityksessä tieliikennelaiksi rajataan § 98 2. momentin mukainen viestintävälineen käyttäminen ajon aikana koskemaan vain yleisten viestintäverkkojen päätelaitteita (matkapuhelimia ja matkaviestimiä), ei kategorisesti kaikkia radiolaitteita.

Perustelut:

Voimassa olevassa tieliikennelaissa on § 24 a 2. momentin mukaisesti rajoitettu moottoriajoneuvon kuljettajan oikeutta käyttää matkapuhelinta siten, että pitää sitä kädessään. Perusteluna ko. rajoitukselle on liikenneturvallisuus. Hallituksen esityksessä on huomioitu matkaviestintävälineiden kehitys ja monimuotoisuus liikenneturvallisuuden ja liikenteessä avustamisen mahdollistajana esimerkiksi navigointijärjestelmien avulla. Näillä perusteilla on mahdollistettu teknisten laitteiden käyttäminen moottoriajoneuvojen kuljettajan toimesta. SRAL pitää tätä muutosta kannatettavana.

Suomessa käytetään myös muita kädessä pidettäviä radioviestintävälineitä kuin matkapuhelin. Tällaisia ovat esimerkiksi viranomaisverkon päätelaitteet (Virve), radioamatöörien käsiradiot, työ- ja yritystoiminnassa käytettävät käsiradiot, suljettuihin radiopuhelinverkkoihin (PMR) kuuluvat käsiradiot sekä harraste- ja metsästyskäytössä käytettävät käsiradiot. Kaikkien edellä mainittujen laitetyyppien käyttötarkoitus ja käyttötapa on matkaviestimistä poikkeava ja niiden käyttämiselle on perusteltu syy. Laitteet myös monessa tapauksessa eroavat ominaisuuksiltaan yleisten viestintäverkkojen päätelaitteista siten, että niiden käyttö edellyttää kädessä pitämistä PTT - kytkimen (push to talk) painamiseksi liikenteen suunnan vaihtamiseksi.

Tarkkaa Suomessa käytössä olevien käsiradiolaitteiden määrää on vaikea arvioida pitävästi. Radioamatöörilupia, jotka oikeuttavat käyttämään käsiradiolaitetta, on Viestintäviraston vuoden 2017 tammikuussa antaman tiedon mukaan noin 6000 kappaletta. Harrastuskäyttöön (esim. metsästys), työyhteyksiin, vapaaehtoiseen pelastuspalveluun, tiepalveluun, autourheiluun ym. tarkoitettuja RHA-68 radiolupia oli ennen niiden vapauttamista luvista vuonna 2016 Viestintäviraston mukaan noin 40200 kappaletta. Suomen Punaisen Ristin organisoimalla vapaaehtoisella pelastuspalvelutoiminnalla on käytössään harjoitus- ja viranomaisten avustustoimintaa varten paljon käsiradiolaitteita. Lisäksi muilla käyttäjäryhmillä on laitteita käytössään tuntematon määrä. Esimerkkinä mainittakoon ammattiliikenteen toiminnan avustamiseen käytetyt lyhytaaltoradiopuhelimet (LA) ja PMR- radiopuhelimet, joiden käyttämisellä sujuvoitetaan mm. lastaustoimintaa ja mahdollistetaan tilannekuvan hallinta toiminta-alueella oleskelevien käyttäjien kesken. Suoraan kansalaisten turvallisuuteen vaikuttavien käyttäjäryhmien kädessä pidettäviä radiolaitteita ovat viranomaisten Virve-verkon päätelaitteet (poliisi, tullit, palo- ja pelastustoimi), sairaankuljetuksen, merenkulun turvallisuusliikenteen, puolustusvoimien, lentoliikenteen varmistustoiminnan, sekä yksityisen turvallisuuspalvelun käyttämät radiolaitteet.

Muiden kuin kädessä pidettävien yleisten langattomien viestintäverkkojen päätelaitteiden (matkapuhelimet ja matkaviestimet) käyttö Suomessa moottoriajoneuvoa kuljetettaessa on rajallista sekä perustelluista syistä johtuvaa. Tämän vuoksi niiden aiheuttama riski tieliikenneturvallisuudelle on vähäinen. Monissa käyttötilanteissa viestintävälineen käyttö lisää turvallisuutta joko parantamalla tilannekuvaa tai mahdollistamalla moottoriajoneuvon kuljettajalle tai viestinnän muille osapuolille tarkoituksenmukaisen ja nopean toiminnan. Tämän vuoksi kyseisten laitteiden käyttöä ei tulisi rajoittaa laissa samoilla perusteilla kuin matkapuhelimien ja muiden yleisten langattomien viestintäverkkojen päätelaitteiden käyttöä.